

Πώς το λένε στα Ελληνικά; (Μιχάλης Πολυδώρου)

Categories : [ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ](#)

Date : 26 Σεπτεμβρίου, 2010

Αν κάποιος σας πει: «αγόρασα ένα κλιματιστικό με **αναστροφέα τάσης**, αλλά λόγω προβλήματος με το **χλωροφθοράνθρακα** έπρεπε να το αντικαταστήσω. Υπήρχε όμως βλάβη στο **υλισμικό** και δεν ήταν δυνατή η αναγνώριση του **γραμμοκώδικα**», ίσως να μην καταλάβετε ότι ο γνωστός σας αγόρασε «ένα **ερκοντίσιον** τύπου **ιυβέρτερ**, αλλά λόγω προβλήματος με το **φρέον** έπρεπε να το αντικαταστήσει. Όμως υπήρχε βλάβη στο **χαρντγουερ** και δεν ήταν δυνατή η αναγνώριση του **bar code**».

Και ένα κουιζ, ένας γρίφος για ποδοσφαιρόφιλους: Όταν ο διαιτητής δίνει «**βολή ενδεκάμετρου**», τι ακριβώς έχει δώσει; Πέναλτι, βέβαια. Χτύπημα από την άσπρη βούλα που απέχει 11 μέτρα από τη γραμμή της εστίας.

Εδώ και μερικά χρόνια η **Ακαδημία Αθηνών** και το **Κέντρο Ερεύνης Επιστημονικών Όρων και Νεολογισμών** καταγράφει νεολογισμούς που μπήκαν με ταχύτητα στη ζωή μας και δεν πρόλαβαν να μπουν στα λεξικά, ενώ προτείνει ελληνικές λέξεις που θα μπορούσαν να αντικαταστήσουν ξένους όρους.

Πρόσφατα εκδόθηκε ο νέος διπλός τόμος με την επιστημονική επιμέλεια της διευθύντριας του Κέντρου **Αναστασίας Χριστοφίδου**. Ενας πραγματικός θησαυρός από τον οποίο σας προσφέρουμε ένα μικρό δείγμα:

Ξενόγλωσσοι νεολογισμοί

Back up -εφεδρεία

Bake off ψωμι- ταχύψηστο ψωμί

Brainstorming- καταιγισμός ιδεών

Demo- επίδειξη

Exit poll- μεταδημοσκοπήση

Free press- δωρεαν τύπος

High speed ferry- ταχύπλοο οχηματαγωγό

Hot line- γραμμή επειγόντων

Intercity- διαστικός (σιδηρόδρομος)

Lead in- πρόδρομη εκπομπή

Mainstream- κυρίαρχο ρεύμα

Multiple choice- πολυεπιλογικός

Photo finis- φωτοτερματισμός

Point system- ποινολόγιο

Shop in shop - ενδοκατάστημα

Think tank- δεξαμενή ιδεών

Αλά καρτ - καρτ επιλογήν

Κονσεπτ - σύλληψη, έννοια

Ντελιβερι- ταχυδιανομή

Κουριερ- ταχυμεταφορέας

Τρεντ- σύγχρονος, μοντέρνος

Νεολογισμοί Πληροφορικής και Τεχνολογίας

Browser- φυλλομετρητής

Bar code- γραμμοκώδικας

Chat-δικτυοσυνομιλία

Cruise control- ταχοστάτης

Hacking-δικτυπαραβίαση

Intercooler- εναλλάκτης θερμότητας

Inverter- αναστροφέας τάσης

Modem- μετατροπέας

Slide up (κινητο)- συρταρωτό κινητό

Web camera- δικτυοκάμερα

e-pass- τηλεδιόδια

Νεολογισμοί Οικονομίας

Assets-περιουσιακά στοιχεία

Internet banking- δικτυοτραπεζική

Blue chip -μετοχή υψηλής κεφαλαιοποίησης

Deal -συναλλαγή

Euribor- διατραπεζικό επιτόκιο

Joint venture - κοινοπραξία

Premium- υπερτίμημα

Real estate- επιχειρήσεις ακινήτων

Short selling- ακάλυπτη πώληση

Νεολογισμοί αθλημάτων

Πέναλτι - βολή ενδεκάμετρου

Pivot play- παιχνίδι περιστροφής

Play offs- αγώνες αποκλεισμού

Rebound- διεκδίκηση της μπάλας

Assist- τελική μεταβίβαση

Corner (Kick)- χτυπώ γωνιακό

Υπάρχουν όμως και «**αθησαύριστοι**» νεολογισμοί. Λέξεις που χρησιμοποιούνται συχνά, χωρίς όμως να έχουν καταγραφεί στα μεγαλύτερα Λεξικά, τουλάχιστον μέχρι στιγμής: αγροτοσυνδικαλιστής, αερανάρτηση, αερόψυξη, ανθρακόνημα, ανοσοανεπάρκεια, ασφαλοτάπητας, αυτοπεραίωση, βιοηθικός, βιοτρομοκρατία, νανοκλίμακα, ομοφοβία, πολυτασικός, προσπελασιμότητα, σταυροθηρία, τηλεδίκη, υδροενεργητικός, φοροπεπιδρομή, χρονοσήμανση και πλήθος άλλων λέξεων. Για να καταγραφεί μια λέξη ως νεολογισμός πρέπει να παρουσιάζει τουλάχιστον 50 εμφανίσεις στη μηχανή αναζήτησης Google.

Στην επιτροπή ακαδημαϊκών που επεξεργάστηκαν τα στοιχεία αυτά μετείχαν οι Σπ. Ιακωβίδης, Αθ. Καμπύλης, Κων. Δρακάτος, Ιακ Καμπανέλλης, Αντ Κουνάδης, Βασ. Πετράκος, Μεν. Τουρτόγλου. Η αναζήτηση δεν σταματά διότι η γλώσσα είναι ζωντανή, εξελίσσεται και μας εκπλήσσει συνεχώς με το δυναμισμό της. Είναι βέβαιο ότι στο επόμενο **Δελτίο Ορολογίας και Νεολογισμών** θα υπάρχει η λέξη «**σπρεντ**» που εισέβαλε πρόσφατα στη ζωή και κυρίως στην τσέπη του νεοέλληνα.

(Πηγή: *nooz.gr*)